

Seat No.

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-II Examination: October/November-2022

Sociology (Optional) Paper-XXIV

SOCC24: Perspective on Indian Society

Day and Date: Saturday, 17/12/2022

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 In what year was the first journal of sociology started?
A.1918 B.1920 C.1925 D.1930
- 2 Which university named sociological review in 1935?
A. Dilli B. Kalkatta K. Lakhanao D.Pune
- 3 How long was the society "Indian Sociological" founded?
A. 1935 B. 1952 C. 1960 D. 1965
- 4 Which element is considered to be an integral part of human life?
A. Culture B. Language C. Caste D. Religion
- 5 What is the root cause of class struggle?
A. Working Class B. The Capitalist Class C. Culture D. Untouchability
- 6 The first use of the structural-functionalist perspective in sociology is someone.
A. S.C.Dube B. Mujumdar C. A.P Desai D. Herbert Spencer
- 7 Shrinivas has obtained his D.Phil, degree from which university.
A. Oxford B. Kalkatta C. Mumbai D. Lakhanao
- 8 Where was M.N. Shrinivas born?
A. Mhaisur B. Kalkatta C. Russia D. America
- 9 .....it can include all external things.....
A. Civilization B. Culture C. Ethical D. untouchability
- 10 Dubey is the vice chancellor of which university?
A. Dilli B. Mumbai C. Lakhanau D. Jammu

- 11 .....is variable.
A. Culture   B. Civilization   C. Interaction   D. Class.
- 12 In what period did community development programs begin?
A. British   B. Pre-Independence   C. Post Independence   D. Modern
- 13 Who wrote the book "Peasant Nationalist of Gujarat"?
A. Karl Marx   B. Mukharjee   C. Devid Hardiman   D. Mujumdar
- 14 .....was an all-round sociologist
Dube   Mujumdar   Mukharjee   Ghurye
- 15 .....is a fundamental element of human life.
A. Religion   B. Caste   C. Lineage   D. Language.

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Developmental Period Courses of University of Mumbai
- 2 Developmental Period Lucknow University Syllabus
- 3 Louis Dumont
- 4 Describe the nature of David Hardiman.

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain about village as a focal point of sociological research
- 2 Write the theoretical and methodological information of Ghurya.
- 3 Explain Surjit Sinha's approach to civilisation.
- 4 Explain what is popular uprising approach.

Q.4. . Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Write the topic of fieldwork method in analytical period.
- 2 Discuss the contribution of Dr. Babasaheb Abedkar to People's Uthav approach.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 समाजशास्त्राचे पहिले नियतकालिक किती साली सुरु झाले?
अ. १९१८   ब. १९२०   क. १९२५   ड. १९३०

- 2 १९३५ मध्ये कोणत्या विद्यापीठाने सोसियोलोजिकल रीविव्ह या नावाचे नियतकालिक सुरु केले
अ. दिल्ली ब. कलकत्ता क. लखनौ ड. पुणे
- 3 "इन्डीयन सोसीओलोजिकल" या सोसायटीची स्थापना किती झाली?
अ.१९३५ ब. १९५२ क. १९६० ड.१९६५
- 4 कोणता घटक मानवी जीवनाचा अविभाज्य घटक मानला जातो?
अ. संस्कृती ब. भाषा क. जात ड. धर्म
- 5 वर्ग संघर्षाचे मूळ कारण कोणते आहे?
अ.कामगारवर्ग ब. भांडवलदार वर्ग क. संस्कृती ड.. अस्पृश्यता
- 6 समाजशास्त्रात संरचनात्मक-प्रकार्यवादी दृष्टिकोनाचा प्रथम वापर कोणी केला?
अ.एस.सी.दुबे ब. मुजुमदार क. आय.पी.देसाई. ड. हर्बर्ट स्पेन्सर
- 7 श्रीनिवास यांनी डी.फील.पदवी कोणत्या विद्यापीठातून मिळवली आहे.
अ.ऑक्सफर्ड ब.कलकत्ता. क.मुंबई ड.लखनौ
- 8 एम.एन.श्रीनिवास यांचा जन्म कोठे झाला?
अ.म्हैसूर ब. कलकत्ता क.रशिया ड. अमेरिका
- 9 ही सर्व बहिर्गत गोष्टीचे समावेशन करू शकतो.
अ.सभ्यता ब.संस्कृती क. नैतिक ड.अस्पृश्यता
- 10 दुबे हे कोणत्या विद्यापीठाचे कुलगुरू होते.
अ.दिल्ली ब.मुंबई क.लखनौ ड, जम्मू
- 11 .....परिवर्तनशील असते.
अ. संस्कृती ब.सभ्यता क. आंतरक्रिया ड.वर्ग
- 12 कोणत्या कालखंडात समुदाय विकास कार्यक्रमांची सुरुवात झाली होती.
अ.ब्रिटीश ब.स्वातंत्र्यपूर्व क.स्वातंत्र्योत्तर ड. आधुनिक
- 13 "पिजंट नॅशनलिष्ट ऑफ गुजरात" हा ग्रंथ कोणी लिहिला.
अ. कार्ल मार्क्स ब. मुखर्जी क.डेव्हिड हार्डीमन ड. मुजुमदार
- 14 .....हे अष्टपैलू व्यक्तिमत्व असणारे समाजशास्त्रज्ञ होते.
अ. दुबे ब.मुजुमदार क. मुखर्जी ड.घुर्ये
- 15 .....मानवी जीवनाचा मुलभूत घटक आहे.
अ. धर्म ब.जात क.वंश ड.भाषा

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 विकासात्मक कालखंड मुंबई विद्यापीठाच्या अभ्यासक्रम
- 2 विकासात्मक कालखंड लखनौ विद्यापीठ अभ्यासक्रम
- 3 लुईस ड्यूमॉन्ट

4 डेव्हिड हार्डीमन यांच्या स्वरूपाविषयी माहिती सांगा.

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 खेडे हा समाजशास्त्रीय संशोधनाचा केंद्रबिंदू विषयी माहिती सांगा.

2 घुर्येची सैद्धांतिक आणि पद्धतीशास्त्रीय माहिती लिहा.

3 सुरजित सिन्हा यांच्या सभ्यता लोकतेचा दृष्टीकोन स्पष्ट करा.

4 लोक उठाव दृष्टीकोन म्हणजे काय स्पष्ट करा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 विश्लेषणात्मक कालखंडातील क्षेत्रकार्य पद्धतीचा विषय लिहा.

2 लोक उठाव दृष्टीकोनाला दिलेल्या डॉ बाबासाहेब आबेडकर यांच्या योगदानाची चर्चा करा.

*****

Model Answer Paper

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-II Examination: Oct./Nov.-2022

Sociology (Optional) Paper-XXIV

SOCC24: Perspective on Indian Society

Day and Date: Saturday, 17/12/2022

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 समाजशास्त्राचे पहिले नियतकालिक किती साली सुरु झाले?

अ. १९१८ ब. १९२० क. १९२५ ड. १९३०

Option 2

2 १९३५ मध्ये कोणत्या विद्यापीठाने सोसियोलोजिकल रीविव्ह या नावाचे नियतकालिक सुरु केले

अ. दिल्ली ब. कलकत्ता क. लखनौ ड. पुणे

Option 3

3 "इन्डियन सोसिओलोजिकल" या सोसायटीची स्थापना किती झाली?

अ. १९३५ ब. १९५२ क. १९६० ड. १९६५

Option 2

4 कोणता घटक मानवी जीवनाचा अविभाज्य घटक मानला जातो?

अ. संस्कृती ब. भाषा क. जात ड. धर्म

Option 1

5 वर्ग संघर्षाचे मूळ कारण कोणते आहे?

अ. कामगारवर्ग ब. भांडवलदार वर्ग क. संस्कृती ड. अस्पृश्यता

- Option 2
- 6 समाजशास्त्रात संरचनात्मक-प्रकार्यवादी दृष्टिकोनाचा प्रथम वापर कोणी केला?
अ.एस.सी.दुबे   ब. मुजुमदार   क. आय.पी.देसाई.   ड. हर्बर्ट स्पेन्सर
- Option 4
- 7 श्रीनिवास यांनी डी.फील.पदवी कोणत्या विद्यापीठातून मिळवली आहे.
अ.ऑक्सफर्ड   ब.कलकत्ता .   क.मुंबई   ड.लखनौ
- Option 1
- 8 एम.एन.श्रीनिवास यांचा जन्म कोठे झाला?
अ.म्हैसूर   ब. कलकत्ता   क.रशिया   ड. अमेरिका
- Option 1
- 9 ही सर्व बहिर्गत गोष्टीचे समावेशन करू शकतो.
अ.सभ्यता   ब.संस्कृती   क. नैतिक   ड.अस्पृश्यता
- Option 1
- 10 दुबे हे कोणत्या विद्यापीठाचे कुलगुरू होते.
अ.दिल्ली   ब.मुंबई   क.लखनौ   ड, जम्मू
- Option 4
- 11 .....परिवर्तनशील असते.
अ. संस्कृती   ब.सभ्यता   क. आंतरक्रिया   ड.वर्ग
- Option 1
- 12 कोणत्या कालखंडात समुदाय विकास कार्यक्रमांची सुरुवात झाली होती.
अ.ब्रिटीश   ब.स्वातंत्र्यपूर्व   क.स्वातंत्र्योत्तर   ड. आधुनिक
- Option 3
- 13 "पिजंट नॅशनलिष्ट ऑफ गुजरात" हा ग्रंथ कोणी लिहिला.
अ. कार्ल मार्क्स   ब. मुखर्जी   क.डेव्हिड हार्डीमन   ड. मुजुमदार
- Option 3
- 14 .....हे अष्टपैलू व्यक्तिमत्व असणारे समाजशास्त्रज्ञ होते.
अ. दुबे   ब.मुजुमदार   क. मुखर्जी   ड.घुर्ये
- Option 4
- 15 .....मानवी जीवनाचा मुलभूत घटक आहे.
अ. धर्म   ब.जात   क.वंश   ड.भाषा

Option 1
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

1 विकासात्मक कालखंड मुंबई विद्यापीठाच्या अभ्यासक्रम

Ans:

2 विकासात्मक कालखंड लखनौ विद्यापीठ अभ्यासक्रम

Ans:

3 लुईस ड्यूमॉन्ट

Ans:

4 डेव्हिड हार्डीमन यांच्या स्वरूपाविषयी माहिती सांगा.

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 खेडे हा समाजशास्त्रीय संशोधनाचा केंद्रबिंदू विषयी माहिती सांगा.

Ans:

2 घुर्येची सैद्धांतिक आणि पद्धतीशास्त्रीय माहिती लिहा.

Ans:

3 सुरजित सिन्हा यांच्या सभ्यता लोकतेचा दृष्टीकोन स्पष्ट करा.

Ans:

4 लोक उठाव दृष्टीकोन म्हणजे काय स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 विश्लेषणात्मक कालखंडातील क्षेत्रकार्य पद्धतीचा विषय लिहा.

Ans:

2 लोक उठाव दृष्टीकोनाला दिलेल्या डॉ बाबासाहेब आबेडकर यांच्या योगदानाची चर्चा करा.

Ans:

*****